

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta (HE 197/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 14/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa tiiviisti sisävesiliikenteen työaikadirektiivin täytäntöönpanon vaikutuksia ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin yritysten työvoimatarpeiden ja työntekijöiden työajan järjestämisen yhteensovittamiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain (248/1982) 3 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 943/1997 ja 152/2001,
muutetaan 1, 2 ja 10 §, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentti sekä 12 a §, sellaisina kuin niistä ovat 10 ja 12 a § laissa 152/2001 sekä 12 §:n 1 momentti laissa 141/2012, sekä
lisätään lakiin uusi 9 a § ja 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 409/1996, uusi 3 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 228/2016 vp

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan merityösopimuslaissa (756/2011) tarkoitettuun työhön suomalaisessa kotimaanliikenteeseen käytettävässä aluksessa tai työnantajan määräyksestä väliaikaisesti muualla.

Tämän lain sisävesi- ja meriliikennettä koskevien säännösten soveltaminen määräytyy sen perusteella, kummalla vesialueella työntekijä pääasiallisesti työskentelee.

Tätä lakia ei sovelleta työhön, jota:

1) tehdään merialueella kalastusaluksessa; 11 ja 12 §:n säännöksiä vähimmäislepoajoista on kuitenkin noudatettava;

2) tekee aluksen päällikkö, jos aluksessa hänen lisäkseen on työssä vähintään neljä henkilöä, joista yhdellä on perämiehen pätevyys; 10, 12 ja 12 c §:ssä säädettyä on kuitenkin noudatettava.

2 §

Kotimaanliikenteen määritelmä

Kotimaanliikenteellä tarkoitetaan liikennettä Suomen rajojen sisäpuolella. Kotimaanliikenteeseen rinnastetaan liikenne Saimaan kanavan ja siihen välittömästi liittyvien Venäjän vesialueiden kautta Viipuriin sekä liikenne Vihreojn ja Viipurin välillä.

Tätä lakia sovelletaan silloinkin, kun aluksella liikennöidään tilapäisesti 1 momentissa tarkoitettujen vesialueiden ulkopuolella.

9 a §

Ylityön enimmäismäärä sisävesiliikenteessä

Ylityötä saadaan sisävesiliikenteessä teettää työntekijää kohti enintään 384 tuntia vuodessa. Jos työntekijä työskentelee alle vuoden pituisessa määräaikaisessa työsuhteessa, ylityöiden keskimääräinen enimmäismäärä viikkoa kohden on kahdeksan tuntia.

10 §

Poikkeukset ylityörajoituksista

Edellä 8, 9 ja 9 a §:ssä sekä jäljempänä 12 §:ssä säädettyjä rajoituksia ei sovelleta säännöllisen työajan ylittävään työhön, joka:

- 1) on tarpeen ihmishenkeä, alusta tai tavaraa uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 2) on tarpeen merilain (674/1994) 6 luvun 11 §:ssä säädetyn avun antamiseksi;
- 3) on tehtävä satama- tai vastaavan viranomaisen määräämän toimenpiteen suorittamiseksi;
- 4) aiheutuu työntekijöiden ennalta arvaamattomasta vähentymisestä, jos aluksen miehistöä ei voida heti täydentää kohtuullisin toimenpitein; tai
- 5) on tarpeen osallistumiseksi pelastus- tai palonsammutus- taikka muilla turvallisuusvälineillä pidettäviin harjoituksiin, joita toimeenpannaan sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 228/2016 vp

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetut harjoitukset on toteutettava tavalla, joka häiritsee mahdollisimman vähän työntekijän lepoaikoja ja joka ei aiheuta väsymystä.

11 §

Päivittäiset lepoajat

Jos työ on työ- tai virkaehtosopimuksessa sovittu järjestettäväksi kuutta tuntia pidempiin vuoroihin, on työntekijälle annettava kuuden tunnin välein vähintään 20 minuutin pituinen lepotauko.

12 §

Vuorokautinen lepoaika

Työntekijälle on annettava jokaisen 24 tunnin aikana vähintään 10 tunnin lepoaika ja jokaisen seitsemän päivän jakson aikana yhteensä vähintään 77 tunnin lepoaika. Sisävesiliikenteessä seitsemän päivän jakson aikana on annettava kuitenkin yhteensä vähintään 84 tunnin lepoaika.

12 a §

Viikkolepo

Jos työntekijän työ- ja vapaa-aikojen määräytymisessä ei noudateta vuorottelujärjestelmää, työntekijälle on annettava kerran viikossa vähintään 30 tuntia kestävä yhdenjaksoinen viikkolepo.

Sisävesiliikenteessä työntekijän työskennelyä viitenä viikkona vähintään kuutena päivänä viikossa, on työntekijälle annettava viikkolevon yhteydessä ylimääräinen vähintään 24 tunnin pituinen viikkolepo.

18 §

Vuorottelujärjestelmä

Sisävesiliikenteessä vuorottelujärjestelmään perustuvien peräkkäisten työpäivien enimmäismäärä on 31 työpäivää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 228/2016 vp

Helsingissä 12.12.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri